

IZVJEŠĆE PRIRODOSLOVNOG MUZEJA RIJEKA O IZVRŠENJU GODIŠNJEG PROGRAMA RADA I RAZVITKA U 2022. GODINI

ZADAĆA (DJELATNOST)

Prirodoslovni muzej u Rijeci utemeljen je 16. svibnja 1876. godine kada dr. Josef Roman Lorenz daje detaljno razrađen program razvoja regionalnog prirodoslovnog muzeja tadašnjem gradonačelniku Rijeke, Giovanniju de Ciotti. Muzej je osnovan 1945. godine, a otvoren za javnost 1. svibnja 1946. godine u obiteljskoj vili grofa Negrinija iz 1925. godine, gdje se i danas nalazi. Prirodoslovni muzej Rijeka je najstarija muzejska ustanova u Primorsko-goranskoj županiji koja već 77 godina djeluje pod nepromijenjenim imenom. Od osnutka do danas, u Muzeju se radi na istraživanjima i popularizaciji prirodne baštine regije i prirodoslovlja. Muzej danas skrbi o 29 zbirki s približno 90.000 muzejskih predmeta.

Prirodoslovni muzej Rijeka danas je suvremeni regionalni prirodoslovni muzej, koji svojim osnovnim djelatnostima – prikupljanjem, stručnom i znanstvenom obradom, trajnim pohranjivanjem te prezentacijom i interpretacijom muzejske građe i prirodne baštine i muzejskom edukacijom pokriva područje Primorsko-goranske županije i šire, Republike Hrvatske. Od 1. srpnja 2014. godine, Muzej svoju djelatnost obavlja i u Kaštelu Zrinskih u Brodu na Kupi.

Prema Statutu, Muzej:

- prikuplja muzejsku građu i muzejsku dokumentaciju sukladno svojoj misiji i politici skupljanja,
- čuva, istražuje i izlaže muzejske predmete u odgovarajućim uvjetima i štiti cjelokupnu muzejsku građu, muzejsku dokumentaciju, baštinske lokalitete i nalazišta u svrhu obrazovanja, proučavanja i uživanja u skladu s propisima o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara i zaštite prirode;
- vodi propisanu muzejsku dokumentaciju o muzejskim predmetima, zbirkama i aktivnostima muzeja
- surađuje s muzejima i galerijama iz zemlje i svijeta;
- organizira stalne i povremene izložbe;
- organizira i provodi istraživanja, izdavačku djelatnost, predavanja, konferencije i stručne skupove te organizira edukativne aktivnosti i radionice;
- podržava i organizira umjetnička i kulturna događanja u okviru svoga djelokruga;
- osigurava da poslove upravljanja muzejskom zbirkom obavljaju stručni muzejski djelatnici sukladno standardima;
- osigurava dostupnost zbirki u obrazovne, stručne i znanstvene svrhe;
- osigurava prihvatljivo okruženje za javnost i dostupnost građe;
- provodi digitalizaciju muzejske građe;
- obavlja reviziju muzejske građe u muzeju i dostavlja o tome izvješće ministarstvu nadležnom za poslove kulture i nadležnom upravnom odjelu Osnivača;
- obavlja procjenu povijesne, znanstvene, umjetničke i tržišne vrijednosti muzejske građe za potrebe upravljanja imovinom, za osiguranje i otkup;
- izrađuje stručna mišljenja, vještačenja i elaborate o muzejskome predmetu, građi, zbirci o kojoj skrbi i drugim kulturnim dobrima i dijelovima prirode.
- organizira izradu i prodaju suvenira i predmeta te izdavanje i prodaju publikacija tematski vezanih uz fundus i program muzeja;
- vrši interpretiranje i prezentiranje javnosti muzejske građe te prirodne i kulturne baštine putem različitih komunikacijskih oblika u stvarnom i virtualnom okruženju u zemlji i inozemstvu,

- organizira programe muzejske edukacije za djecu, mlade, odrasle i ostale skupine, samostalno ili u suradnji s ustanovama i ostalim pravnim osobama, te se uključuje u sustav osnovnog, srednjeg i visokoškolskog obrazovanja,
- objavljuje podatke i spoznaje o prirodnoj baštini, muzejskoj građi i muzejskoj dokumentaciji putem stručnih, znanstvenih i drugih obavijesnih sredstava,
- obavlja djelatnost botaničkih vrtova, akvarija, terarija i sličnih oblika držanja živih organizama u svrhu ex-situ zaštite, edukacije i prezentacije,
- promovira i popularizira prirodne znanosti, prirodoslovlje te zaštitu prirode i prirodne baštine,
- obavlja snimanje iz zraka,
- iznajmljuje ili daje na povremeno ili privremeno korištenje slobodan prostor, pomagala, muzejsku građu za izložbe, znanstvene, kulturne i edukativne namjene,
- uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela Osnivača osniva poslovne subjekte radi obavljanja djelatnosti pružanja dodatnih sadržaja (ugostiteljstvo, posebni oblici turizma, edukacija, organizacija događanja i slično) s ciljem povećanja broja i zadovoljstva posjetitelja i kvalitete posjeta,
- obavlja i druge djelatnosti u skladu sa zakonom.

ORGANIZACIJSKA STRUKTURA

Unutarnjim ustrojstvom Muzeja istovrsni islični poslovi se razvrstavaju u **5 grupa poslova**: poslove upravljanja i rukovođenja Muzejom, stručno-znanstvene poslove, zajedničke stručne poslove, pravne, financijske i administrativne poslove te tehničke i pomoćne poslove.

Iako je u Muzeju sistematizirano 39 radnih mjesta, na neodređeno vrijeme zaposleno je **12 djelatnika**: ravnateljica (muzejska savjetnica), 5 kustosa (3 muzejska savjetnika i 2 viša kustosa), viša kustosica pedagoginja, voditeljica marketinga, viši kustos dokumentarist, viši preparator, savjetnica za računovodstvene i financijske poslove te viša stručna suradnica za pravne poslove.

REALIZIRANI PRIHODI ZA 2022. GODINU

Županijski proračun i drugi izvori financiranja

	Plan prihoda	Proračun PGŽ	Drugi izvori financiranja
I.	REDOVNA DJELATNOST	3.517.552,86	
1.	ADMINISTRACIJA I UPRAVLJANJE	3.517.552,86	
II.	PROGRAMSKA DJELATNOST	629.960,19	500.637,14
1.	PRIKUPLJANJE, ČUVANJE I PREZENTACIJA	356.716,70	318.884,52
2.	OPREMANJE I IZGRADNJA POSJETITELJSKE INFRASTRUKTURE	273.243,49	181.752,62
I-II	<i>Ukupno prihodi</i>	4.147.513,05	500.637,14

POKAZATELJI USPJEŠNOSTI IZVOĐENJA PROGRAMA

Izvođenje programa je uspješno ukoliko se ostvare aktivnosti, poslovi i zadaci prema planiranom programu u okviru osiguranih financijskih sredstava i u skladu sa zakonskim odredbama.

Pokazatelj uspješnosti	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2022.	Ostvarena vrijednost 2022.
Organizacija programa za posjetitelje	Broj	280	285	435
Broj digitaliziranih predmeta u fondusu	Broj	28.800	29.200	29.295
Broj posjetitelja i korisnika muzejskih programa	Broj	10.000	10.100	21.970

REALIZACIJA PROGRAMA PRIRODOSLOVNOG MUZEJA RIJEKA U 2022. GODINI

Svrha jednogodišnjeg programa rada i razvitka je ostvarenje standarda i plana prema izrađenoj koncepciji razvoja muzeja za četverogodišnje razdoblje.

Cilj programa je ispunjenje zacrtanih planova, projekata i investicijskih zahvata s datumom realizacije u ovoj godini sa svrhom što kvalitetnijeg obavljanja cjelokupne muzejske djelatnosti, zadržavanja statusa II. razine matičnosti, te osiguranja i unapređenja osnovnih muzeoloških standarda.

IZVJEŠĆE ZA PROGRAMSKU DJELATNOST PMR U 2022. GODINI

1. Prikupljanje muzejske građe

Terenski rad prioritetni je način prikupljanja muzejske građe PMRa. U 2012. godini terenskim radom prikupljena je geološka, paleontološka, zoološka i botanička građa. Sustavno sakupljanje prirodnina financirano je sredstvima Primorsko-goranske županije, a izvanredna sakupljanja sredstvima iz drugih izvora.

- Prikupljanje zoološke građe

Veći dio terenskih istraživanja u sklopu sustavnih biocenoloških istraživanja i prikupljanja uzoraka faune za zbirke morskih beskralješnjaka u kvarnerskom podmorju odgođena su zbog izostanka liječničke svjedodžbe o zdravstvenoj sposobnosti za obavljanje poslova ronioaca.

Sustavno je prikupljan materijal na terenu za zbirku morskih beskralješnjaka – Zbirka Crustacea. Istraživalo se i prikupljalo biološki materijal autonomnim ronjenjem u zoni infralitorala u akvatoriju sjevernog Jadrana kroz više jednodnevnih terenskih istraživanja. U sklopu projekta prikupljanja mlađi ugrožene vrste školjkaša plemenite periske prikupljan je i ostali materijal s kolektora. Osim ronjenjem biološki materijal je sakupljan i povlačnim mrežama. Tom metodologijom je prikupljeno približno 500tinjak primjeraka. Dio je stavljen u muzejske akvarije, a ostatak fiksiran i konzerviran za stručnu i znanstvenu obradu te determinaciju i inventiranje u muzejsku zbirku. Paralelno se vršila i fotodokumentacija te mjerenja abiotičkih parametara na terenu. Posao su obavila dva kustosa i muzejski tehničar uz pomoć autonomne ronilačke opreme i posebno dizajnirane mreže potegače.

Sustavno je prikupljan materijal na terenu za ihtiološku zbirku. Nastavljena su terenska istraživanja na sakupljanju ihtiofaune mora i bočatih voda Jadrana. Sakupljalo se ronjenjem i koćom kroz jednodnevne terene na području Kvarnera, te višednevne terene na području Raba, jedan teren, i Brača, dva terena.

Sustavno je prikupljan i biološki materijal za održavanje akvarija.

- Prikupljanje botaničke građe

Prikupljanje materijala za herbarijsku zbirke kormofita i mahovina, za zbirku uzoraka tkiva, zbirku mokrih preparata, stalne postave, izložbe i edukativni program te istraživanje flore i vegetacije obavilo se na području Hrvatskog primorja, Gorskog kotara i unutar područja NP Risnjak, kao i u neposrednom prekograničnom području jedinstvenog biogeografskog područja Liburnijskog krša, kroz jednodnevne izlaske na teren.

Sustavno je prikupljan i biološki materijal za stalni postav Primorski botanički vrt, kao i uzorci mahovina koji su izloženi u dijelovima stalnih postava u Rijeci i Brodu na Kupi. Prikupljeno je i stotinjak uzoraka gljiva, za potrebe izlaganja u Kaštelu Zrinskih.

- Prikupljanje geološke i paleontološke građe

Nastavljena su planirana sustavna geološko-paleontološka istraživanja. Prikupljanje geološkog i paleontološkog materijala nastavljeno je kroz sustavna geološko-paleontološka istraživanja. Rekognosciranje terena obavilo se na lokalitetima na području Istre, sjevernojadranskih otoka: Krk, Cres, Plavnik te na nekoliko lokaliteta na području Gorskog kotara. Terenski rad obuhvaćao je fotografiranje izdanaka, skupljanje uzoraka te bilježenje geografskih koordinata značajnijih lokaliteta. Skupljanje uzoraka provelo se za muzejsku zbirku Paleontološka zbirka RH te Geološku stratigrafska zbirku riječkog područja. Također provelo se istraživanje u svrhu otkrivanja i mjerenja plimskih potkapina.

2. Stručna i znanstvena obrada građe, te stručno usavršavanje

Prirodoslovni muzej Rijeka skrbi o približno 90.000 muzejskih predmeta organiziranih u 29 zbirki, koje su registrirane kao kulturno dobro Rješenjem Ministarstva kulture, Uprave za zaštitu kulturne baštine i upisano listu zaštićenih kulturnih dobara pod rednim brojem 4438.

Tijekom 2022. godine ukupno je prikupljeno, obrađeno i računalno zavedeno 435 muzejskih predmeta s oko 2.145 primjeraka životinjskih, biljnih, geoloških i paleontoloških uzoraka.

- Stručna i znanstvena obrada zoološke građe

Determinacija biološkog materijala skupina morskih beskralješnjaka i alga, Stručna obrada muzejske građe u zbirka morskih beskralješnjaka rezultirala je aktivnim izlaganjem na 3. skupu Klimatske promjene i očuvanje morskih ekosustava Jadranskog mora Krk, 29.9.-2.10.2022. Na 25 AKM Seminaru aktivno sudjelovala s radionicom. Za izložbu su posuđeni predmeti Arheološkog muzeja Istre, a izvršen je pregled materijala periski u vlasništvu Aquariuma Pula za privremenu pohranu. Izvršila se revizija dijela zbirke puževa i determinacije stranih vrsta puževa za izložbu Blago pod površinom kvarnerskog podmorja.

Entomološka zbirka se započela inventirati po primjercima odnosno materijalu unutar kutija te je do danas inventirano 5677 inventarnih brojeva. U Zbirka rakova u ovoj je godini inventirano 546 primjeraka te je ista zaključena s 5730 primjeraka pod 1756 inventarna broja.

Obrađeni su i pohranjeni primjerci ihtiofaune sakupljeni prikupljanjem građe terenskim radom, razmjenom ili donacijom inozemnih ustanova. Inventirano je 1367 primjeraka riba (inventarni brojevi 5119-5401), ukupan broj primjeraka riba u zbirci na kraju godine bio je 19.312. Tijekom godine zbirka riba Prirodoslovnog muzeja u Rijeci obogaćena je posebno vrijednim primjercima iz Hrvatske, Norveške, Ukrajine, Malte, Grčke, Španjolske, Portugala, Italije, Saudijske Arabije, Slovenije. Znanstvena obrada ihtiološke građe rezultirala je sa 13 znanstvenih radova izašlih u časopisima s impact factorom, od toga 9 u cc referiranim časopisima, objavljenih sa znanstvenicima iz Hrvatske, Slovenije, ŠRusije, Norveške, Francuske, Turske, Irana, Sjedinjenih američkih država, Njemačke, Belgije, Grčke, Ukrajine, Malte. Kustos ihtiolog recenzirao je 12 znanstvenih članaka u međunarodnim znanstvenim časopisima.

- Stručna i znanstvena obrada botaničke građe

Za determinaciju sakupljenog botaničkog materijala herbarijske zbirke kormofita i mahovina te dogovore međuinstitucionalnih suradnji obavljani su jednodnevni odlasci kustosa u komparativne zbirke. Inventirano je 11 uzoraka s 12 primjeraka u Herbarijsku zbirku te 3 uzorka s 26 primjeraka u Zbirku uzoraka biljnih tkiva. Ukupan broj primjeraka u Herbarijskoj je zbirci na kraju godine iznosio 15.302, u Zbirci botaničkih mokrih preparata 2733, te u Zbirci uzoraka biljnih tkiva 3350 uzoraka. Za potrebe izlaganja u Stalnom postavu u Kaštelu Zrinskih, pripremljeno je i liofilizirano 50tak uzoraka gljiva, Rezultati stručnog rada objavljeni su i kroz priopćenje na Skupu muzejskih pedagoga Hrvatske. Znanstvena obrada botaničke građe rezultira povećanjem vrijednosti muzejskih predmeta, objavljivanjem znanstvenih i stručnih radova i njihovim prezentiranjem na znanstvenim i stručnim skupovima. Rezultati obrade botaničke građe doprinijeli su novim spoznajama o kojima je međunarodni tim znanstvenika iz Hrvatske, Slovenije, Španjolske, Njemačke, Italije i Portugala predvođen kustosima iz PMR izvijestio znanstvenu i stručnu javnost na pet znanstvenih simpozija i radionica. Rezultati tih istraživanja objavljeni su u dva znanstvena časopisa, dok su dodatna tri rada, nastali na osnovu istraživanja u 2022. godini, u recenzijskom postupku i njihovo objavljivanje očekujemo u 2023. godini. Viši kustos botaničar recenzirao je četiri znanstvena radova iz uglednih međunarodnih znanstvenih časopisa.

- Stručna i znanstvena obrada geološke i paleontološke građe

Građu prikupljenu terenskim radom, kustosica paleontologinja je obradila na Geološkom odsjeku Prirodoslovnog matematičkog fakulteta u suradnji s kolegicom dr. sc. Kristinom Pikelj korištenjem komparativne zbirke i specijalističke literature fakultetske knjižnice bog stručne obrade geološke i paleontološke građe obavljena je kroz konzultacije, vezane uz prikupljene uzorke obraštaja koje uključuju rakove vitičare, serpulide te inkrustrirajuće crvene alge, prikupljene sa lokaliteta zabilježenih plimskih potkapina obale otoka Krka, otočića Plavnika te zapadne obale otoka Cresa, s doc.dr.sc. Kristinom Pikelj na Geološkom zavodu PMF-a. Za potrebe znanstvene obrada geološke i paleontološke građe, kao i za terenski rad vezan uz geološke pojave, geološke te paleontološke uzorke nabavljena je potrebna ronilačka oprema.

- Stručni i znanstveni radovi

Tijekom 2022. g. djelatnici Muzeja su objavili čak 16 znanstvenih radova u časopisima indeksiranim u CC bazi podataka te 1 znanstveni rad objavljen u časopisu koji nije naveden u CC bazi, što govori o iznimnoj kvaliteti znanstvenog rada u Muzeju. Objavljen su i 2 stručna rada te je pripremljeno 6 različitih elaborata i studija. Djelatnici Muzeja su sa čak 11 usmenih ili posterskih priopćenja te 2 digitalna video uratka aktivno sudjelovali na domaćim i stranim znanstvenim ili stručnim skupovima.

Djelatnici muzeja urednici su i područni urednici, članovi uredničkih odbora i recenzenti različitih znanstvenih časopisa (*Hacquetia*, *Botanica Serbica*, *Organisms Diversity and Evolution*, *Nordic Journal of Botany*, *Acta Botanica Croatica*, *Plant Systematics and Evolution*, *Phytotaxa*, *Acta Botanica Croatica*, *Botanica Serbica*, *Acta Carsologica*, *Plant Biosystems*, *Journal of Fish Biology*, *Revista de Biologia Tropical*, *Mediterranean Marine Science*, *Bulletin of Fish Biology*, *Annales - series historia naturalis*, *Acta Musei Macedonici Scientarium Naturalium*).

Stručni djelatnici Muzeja članovi su različitih strukovnih udruženja, pr. Hrvatskog muzejskog društva, Hrvatskog nacionalnog komiteta ICOMa, Hrvatskog prirodoslovnog društva, Hrvatskog botaničkog društva, Interpret Europe, Interpretirajmo Hrvatsku. Hrvatskog biološkog društva, Hrvatskog ronilačkog saveza, Međunarodnog ihtiološkog društva, Francuskog ihtiološkog društva, Hrvatska udruga za odnose s javnošću i Međunarodnog udruženja BIOMARE itd. Radom u strukovnim udruženjima stručni djelatnici se profesionalno usavršavaju. U 2022. godini su regulirane članarine.

Djelatnici muzeja članovi su i različitih savjetodavnih tijela pri Ministarstvu kulture i upravnih i nadzornih odbora različitih strukovnih udruga: predsjednica Hrvatskog nacionalnog komiteta ICOM-a, članica Nadzornog odbora Hrvatskog muzejskog društva, koordinator Sekcije za dokumentaciju Hrvatskog muzejskog društva, član Vijeća za prirodoznanstvena istraživanja HAZU itd.

3. Dokumentiranje muzejske građe

Od sekundarne dokumentacije, u hemeroteku je upisano 28 članaka iz dnevnih glasila u kojem se neposredno ili posredno spominje Muzej (INV 1123-1150). U Knjigu evidencije o izložbama upisano je 6 izložbi (INV 164-169). Dijateka je u cijelosti obrađena (INV 1-659), dok je u plakatoteku upisano 4 novih plakata, INV 378-381. Dijateka je u cijelosti obrađena (INV 1-659).

Pokrenut je novi dokumentacijski fond Događanja u Prirodoslovnom muzeju Rijeka i u njemu su upisana 389 događaja (INV 1-389).

Za potrebe formiranja Audio zbirke napravljena je nova aplikacija u FileMakeru za pregledavanje i pretraživanje.

Za potrebe Media Servera na kojem su pohranile datoteke dokumentacijskih fondova po godinama, te su kupljeni novi tvrdi diskovi za izradu dnevnih i tjednih sigurnosnih kopija datoteka.

U muzeju je pokrenut VPN Server za spajanje i autentifikaciju, te je tako formirana stalna VPN veza sa Stalnim postavom u Brodu na Kupi i depom na Pećinama gdje su Backup Serveri koji služe za izradu dnevnih i tjednih sigurnosnih kopija datoteka te muzej tako zadovoljava stupanj informacijske sigurnosti podataka radi udaljene pohrane podataka.

Radi se na nadogradnji bazi za vođenje zbirki u na novi FileMaker 19 sustav, te je postavljen novi server sa FileMaker Server 19.6 verzijom na Ubuntu Server 20.04 sustavu za vođenje primarne dokumentacije.

Fond specijalizirane knjižnice vodi se u programu FileMaker. Inventirano je 3.624 knjižnih izdanja.

Napravljena je nova verzija aplikacije za prodaju karata i suvenira sa prilagodbom za eure, te izmjenjen modul za vođenje skladišta u Rijeci i u Brodu na Kupi.

4. Zaštita muzejske građe

Zbirke Prirodoslovnog muzeja Rijeka pokretno su kulturno dobro i njihova se sustavna zaštita provodi čišćenjem, konzerviranjem i pohranjivanjem u razne preparatorske posude ili montiranjem na herbarijske papire te primjerenim smještajem u metalne ormare i na metalne police.

Za obradu i pohranu sakupljenih zooloških uzoraka nabavljene su kemikalije, koncentrirani etanol te sitan laboratorijski pribor i potrošni materijal. Za zbirke morskih beskralješnjaka utrošena su sredstva za nabavku plastičnih kutija za uzorke s terena i plastične kivete.

Za daljnju sustavnu zaštitu herbarijske zbirke i ostalih botaničkih zbirki kormofita nabavljen je herbarijski papir, silikagel i formalin, materijal za uređenje novih herbarijskih polica, a fumigacijom je obavljena godišnja dezinfekcija, dok su svi novoprikupljeni uzorci prošli kroz 48-satno zamrzavanje. Izdvojena zbirka Herbarium Adriaticum, naslijeđena ostavinskom raspravom iza pokojnog dr. sc. Andrije Željka Lovrića, transportirana je u Rijeku te je nad njom izvršena zaštitna mjera dezinfekcije.

Obavljeno je konzerviranje, etiketiranje, fotografiranje i pohrana, novog sakupljenog biološkog materijala. Izvršena su dva godišnja pregleda i čišćenja zbirki te tekuće cjelogodišnje održavanje stalnih postava (mijenjanje rasvjetnih tijela, saniranje eksponata i čišćenje). Svi novoinventirani primjerci su i fotodokumentirani.

Uredno je reguliran najam prostora dislocirane čuvaonice zbirki (Šetalište XIII. divizije, Rijeka), kao i ostali ostali troškovi za taj izdvojeni prostor ukupne površine od 297 m² te su izrađene nove pregrade radi bolje organizacije smještaja raznorodne građe.

5. Prezentiranje muzejske građe

U prostoru Muzeja i izvan njega postavljeno je ukupno 9 privremenih izložbi te je otvoren novi dio Stalnog postava u Kaštelu Zrinskih u Brodu na Kupi.

U prosincu 2022. godine svečano je otvoren novi dio stalnog postava „Divljina s pogledom na more“, Špilja, koji posjetitelje upoznaje sa značajkama krškog podzemlja i njegovim stanovnicima, ali i nudi mogućnost da sami iskuse uvjete potpune tame koji vladaju tim staništima. Autori novog postava su Nadia Dunato Pejnović, dr. sc. Željka Modrić Surina i dr. sc. Boštjan Surina, dok prostorno oblikovanje potpisuje Artis. Postav je realiziran u timskom radu djelatnika Muzeja uz suradnju velikog broja vanjskih suradnika. Izloženo je više od 30 autentičnih eksponata, koji obuhvaćaju životinje, mahovine, stijene, sige, fosile, kao i različita artefakte i tragove čovjeka u špiljama.

Izložba „Blago pod površinom Kvarnera, mekušci u kvarnerskom podmorju“ (autorice Milvane Arko-Pijevac) realizirana je izvan prostora Prirodoslovnog muzeja Rijeka “ u Rijeci, Krku, Malinskoj i Crikvenici.

Izložba „Novoopisane vrste riba u Prirodoslovnom muzeju Rijeka: otkrića biološke raznolikosti“ autora dr. sc. Marcela Kovačića i Boruta Kružića u prostorima Prirodoslovnog muzeja Rijeka otvorena je 18. svibnja 2022. godine povodom Međunarodnog dana muzeja, a na riječkoj ribarnici 1. lipnja 2022. godine u sklopu festivala Fiumare. Izložbe su 31. prosinca 2022. još uvijek bile postavljene, te je previđeno vrijeme trajanja izložbi godinu dana čime njihovo izlaganje značajno zalazi i u 2020. godinu. Izložba je predstavljena kroz backlight panoe u prostoru muzeja i 20 panoa na riječkoj ribarnici te kroz najavne plakate na ribarnici. U multimedijalnom centru Prirodoslovnog muzeja Rijeka sadržaji su popraćeni i multimedijalnim rješenjima. Tiskan je i katalog izložbe Novoopisane vrste riba u Prirodoslovnom muzeju Rijeka.

Izložba „Fragmenti II“ postavljena je u prostoru Kaštela Zrinskih u Brodu na Kupi. Radi se o autorskim umjetničkim fotografijama Egona Hreljanovića koje predstavljaju uvećane fragmente krila leptira iz Entomološke zbirke Muzeja, a predstavljene su geometrijskim isječcima razapetima inad glava posjetitelja. Postav izložbe potpisuju dr. sc. Željka Modrić Surina i Borut Kružić, ambijentalnu glazbu Lado Bartoniček, a tekstove Marin Kirinčić i Željka Modrić Surina. Deplijan je dizajnirao Branko Lenić, a prilagodila ga je izložbi u Brodu na Kupi Klara Bukovac.

U stalnim postavima Muzeja u Rijeci postavljena je izložba studentskih umjetnički interpretacija muzejskih predmeta u suradnji s Akademijom primjenjenih umjetnosti Rijeka, pri čemu je prof. Darija Žmak Kunić mentorirala rad studenta. Organizacija izložbe: dr. sc. Željka Modrić Surina.

U Kaštelu Zrinskih u Brodu na Kupi postavljena je izložba dječjih radova inspiriranih stalnim postavom „Divljina s pogledom na more“. Izložba koja krase stoljetni dvorac sadrži likovne radove inspirirane stalnim postavom Divljina s pogledom na more koje potpisuju polaznici Dječjeg vrtića Rijeka – CPO Turnić – PPO Krnjevo, skupina Leptirići koju vode odgojiteljice Tatjana Jurković i Rebeka Rušin. Slikarska djela uključuju poruke što zajedno čini cjelinu shvaćanja novog postava Prirodoslovnog muzeja Rijeka kroz dječje oči. Viđenje stalnog postava nastalo je nakon njihovog posjeta Kaštelu Zrinskih i provedenog edukativnog programa kojeg su vodile Anita Hodak, muzejska pedagoginja i Klara Bukovac, voditeljica marketinga. Koncept izložbe potpisuje Anita Hodak, audio i video sadržaje te tehnički realizaciju Anita Hodak i Lado Bartoniček.

Izložbeni program Muzeja je podržan od Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske, Primorsko-goranske županije, Grada Rijeka i Grada Delnica.

6. Ostale aktivnosti

Prirodoslovni muzej Rijeka sudjeluje u mnogim akcijama popularizacije prirodoslovlja i prirodne baštine, kao i popularizacije kulture i muzejske struke. Muzej je različitim programima i izložbama na dvjir lokacije, u zgradi Muzeja u Rijeci i u Kaštelu Zrinskih u Brodu na Kupi, sudjelovao u akcijama Međunarodni dan muzeja, Noć muzeja, Festival znanosti, Dječji tjedan, Dan voda, Međunarodna noć šišmiša, Fiumare, Tjedan darovitosti, Dan planeta Zemlje i sl.

Muzej je i ove godine bio suorganizator Festivala znanosti u Rijeci koji obuhvaća više od 300 različitih događanja te je ugostio sva javna događanja u prostoru Dječje kuće i Muzeja. Ravnateljica, dr. sc. Željka Modrić Surina, članica je Organizacijskog odbora Festivala znanosti u Rijeci.

7. Muzejskopedagoška djelatnost

Prirodoslovni muzej Rijeka u svom radu veliku pažnju poklanja razvoju publike, muzejskoj edukaciji i otvorenom dijalogu s publikom.

Viša kustosisa pedagoginja osmislila je i provela "Program muzejske edukacije – OTKRIJI! ISTRAŽI!" za različite ciljne skupine se provodio unutar Muzeja, na terenu i putem digitalnih platformi. Situacija uzrokovana pandemijom koronavirusa COVID-19 i mjerama koje su bile na snazi početkom godine, onemogućavale se veliki dio praktičnog i interaktivnog rada kojeg je naš Muzej organizirao za posjetitelje. Stoga je Muzej kontinuirano prilagođavao edukativne aktivnosti novim okolnostima. Prirodoslovni muzej Rijeka ima vrlo dobru povezanost s publikom, krug stalne publike koja se stalno vraća i prati programe. Najveći dio publike

čine organizirane grupe djece predškolske i školske dobi, obitelji s djecom, osobe s posebnim interesom za prirodoslovlje te turisti, a djelatnici se trude posebnim ciljanim programima razviti još bolju povezanost.

Prirodoslovni muzej Rijeka u svom radu veliku pažnju poklanja razvoju publike, muzejskoj edukaciji i otvorenom dijalogu s publikom. Edukativni program Prirodoslovnog muzeja Rijeka obuhvatio je korisnike različitih uzrasta; predškolski i školski uzrast, srednjoškolski uzrast, studente, mlade, odrasle i treću životnu dob, to jest obuhvatio je djecu, studente, mlade, odrasle, obitelji, 54+, stručna i širu javnost, kao i korisnike Centra za odgoj i obrazovanje s teškoćama u razvoju.

Program muzejske edukacije ima u cilju unaprijediti percepciju kulturne i prirodne baštine, prirode i prirodnih zakonitosti kod djece i odraslih, kao i razviti osjećaj povezanosti s baštinom kraja kojem pripadaju. Muzej nastoji djelovati kao otvoreno mjesto izmjene znanja i ideja, centar prirodoslovnih istraživanja, jedno od središta kulturnih događanja i pokretača prirodoslovnog i kulturnog turizma u regiji, a prije svega pokušati povećati zadovoljstvo kulturnim životom kod lokalnog i regionalnog stanovništva. Javnosti smo približili i upoznali s prirodoslovnim i kulturnim temama koji potiču istraživanje i proučavanje na zabavan način čime smo nastavili ostvarivati suradnju s obiteljima, vrtićima i školama. Koristeći se svim sredstvima Muzeja (stalni postav, izložbe, laboratorij, preparatorska radionica, akvarij, botanički vrt, multimedijalni stalni postav, zbirke mokrih i suhih preparata) i timom stručnjaka (marini biocenolog, karcinolog, paleontolog, botaničar, muzejski pedagog, voditelj marketinga, dokumentarist, preparator te vanjski suradnici pedagoške struke), nastojimo javnosti približiti i upoznati ih s prirodoslovnim i kulturnim temama kroz sve oblike edukativne komunikacije (stručna vodstva, popularno-znanstvena predavanja, stručne ekskurzije, edukativne radionice, edukativne rođendanske radionice, edukativne izložbe, edukativne predstave, manifestacije, obiteljska događanja i slično).

Prirodoslovni muzej Rijeka sudjelovao je u mnogim akcijama popularizacije prirodoslovlja i prirodne baštine, kao i popularizacije kulture i muzejske struke kroz brojne muzejske manifestacije i datume važne za zaštitu prirode i okoliša kao što su: Noć muzeja, Hej - zaljubi se u muzej, Svjetski dan divljih vrsta, Svjetski dan voda, Tjedan za darovitosti, Dan planeta Zemlje, Noć knjige, Festival znanosti, Edukativna muzejska akcija, Međunarodni dan muzeja, Tjedan botaničkih vrtova i arboretuma, Međunarodni dan biološke raznolikosti, Svjetski dan zaštite okoliša, Fiumare – festival mora i pomorske tradicije, Divlja noć, Međunarodna noć šišmiša, Dječji tjedan, Međunarodni dan planina.

"Program muzejske edukacije – OTKRIJ! ISTRAŽI!" u 2022. obuhvatio je sljedeće programe:

Za djecu vrtičke i predškolske dobi, kao i za djecu osnovnoškolske i srednjoškolske dobi provodile su se EDUKATIVNE RADIONICE I VODSTVA kroz sljedeće programe:

„KUĆNI ŠAŠAVI ZNANSTVENIK“ (digitalni program): je projekt digitalnih video pokusa kroz kojih Muzej „dolazi“ u kućne posjete s pisanim uputama, materijalima i koracima za izvođenje pokusa u obliku video zapisa prilagođenih za realizaciju u kućnom, vrtićkom i školskom laboratoriju, namijenjen prvenstveno djeci predškolske i rane školske dobi. Pokusi su kreativno i maštovito osmišljeni, a cijeli tijek prati dinamična glazba te boje koje su živahne i prilagođene djeci. Nastao je u „kućnom laboratoriju“ muzejske pedagoginje Anite Hodak, u čijoj realizaciji sudjeluju i njene kćeri, „ruke pomagačice“ Mara i Lena Majer. Projekt „Kućni šašavi znanstvenik“ je dobio Posebno priznanje u kategoriji za pedagoško-edukacijski program od strane Ocjenjivačkog suda HMD-a, proglašen je kao jedna od najboljih akcija za djecu u RH za kojeg je Grad Rijeka kao prijavitelj dobio Povelju te je dobio i pozitivna mišljenja odgajatelja i učiteljica razredne nastave.

„MUZEJSKI OBITELJSKI VIKENDI“: namijenjen djeci, mladima, odraslima, obiteljima, 54+, stručnoj i široj javnosti. Projekt raznih edukativnih aktivnosti koji uključuje zanimljive prirodoslovne radionice, pričaonice priča, neobične muzejske potrage i stručna vodstva u i izvan muzeja, stručna predavanja, projekcije edukativnih filmova, zabavne edukative igre i ostale aktivnosti. Održane su 3 uživo i online.

„LJETO U MOM MUZEJU“: sudjelovalo je 15 učenika rane školske dobi, u prvom tjednu srpnja, koji su kroz edukativne i interaktivne radionice upoznali svijet biljaka, životinja i fosila. Upoznali su se sa svim muzejskim djelatnostima i kroz različite tematske radionice su imali priliku učiti o golemoj riznici prirodoslovnih tajni na zanimljiv, drugačiji i neobičan način kroz teoriju, praktični rad, prirodu, igru i kreativnost. Održano je 10 radionica u Muzeju, od kojih 2 na terenu.

„MALA ŠKOLA PRIRODOSLOVLJA“: u 2021./2022. g. obuhvaćeno je 11 učenika; 2022./23. obuhvaćeno je 16 učenika, to jest u 2022. g. obuhvaćeno je ukupno 27 učenika 4. razreda osnovnih škola. Kroz projekt djeca spoznaju svijetu oko sebe na nov, drugačiji način, a upravo spoj teorije, praktičnog rada, prirode, igre i kreativnosti pokazao se kao izvrstan za rad s djecom. Projekt je verificiran je od Ministarstva znanosti i

obrazovanja Republike Hrvatske i Agencija za odgoj i obrazovanje. Održano je 34 radionica u Muzeju, od kojih 5 na terenu.

„VRTIĆI ISTRAŽUJU“: djeca od 3 do 6 godina spoznaju svijet prirodoslovlja kroz nekoliko tema. Svaka radionica obuhvaća kratak dio iznošenja novih podataka na opipljivim primjerima (primjercima iz fundusa Muzeja), ponavljanje naučenoga, pokus i donošenje zaključaka na osnovu rezultata pokusa, povezivanje, zaključivanje i edukativna igra. Održano je 65 edukativnih aktivnosti od kojih u Muzeju 47 radionica, 15 vodstva, 1 izložba dječji radova, 1 predstavljanje slikovnice; a online 2 video pokusa.

„MOJ LABORATORIJ U MUZEJU“: učenici osnovnih i srednjih škola kroz edukativne i interaktivne aktivnosti otkrivaju i istražuju svijet biljaka, životinja, fosila i minerala putem radionica, predavanja, praktičnog i laboratorijskog rada: promatranja pod lupom i mikroskopom, proučavanja u prirodi, kreativnog stvaralaštva i slično. Održano je 111 edukativnih aktivnosti od kojih u Muzeju 72 radionice, 33 vodstva, 1 predstavljanje slikovnice; a online 3 radionica i 2 video pokusa.

MALAC MUZEALAC“: djeca od 3 do 6 godina u opuštenoj i zabavnoj atmosferi otkrivaju i istražuju stalni postav, razne muzejske predmete, prirodne pojave i zanimljivosti u svijetu koji ih okružuje. Koristeći različite likovne tehnike spoznaju kako promatrati, uočavati i razumijevati svijet prirodoslovlja u našem Muzeju. Krajem godine započeli smo, to jest nastavili s organizacijom obiteljskih radionica pod nazivom „Obiteljski malac muzealac“, koje smo zbog mjera uzrokovanih pandemijom COVID-19 bili prisiljeni prekinuti. Održano je 13 radionica u Muzeju.

„ODRASTI S MUZEJEM – EDUKATIVNE ROĐENDANSKE RADIONICE“: edukativne rođendanske radionice u sklopu projekta „Odrasti s muzejem“, djeci različitog uzrasta nude još jedan vid učenja kroz igru te pospješuju osjećaj da je Muzej mjesto koje prati svaki važan djetetov događaj tijekom njegovog odrastanja. Različite tematske radionice „Jurski park“, „Tajni život kukaca“, „Superheroji prirode“, „Vladari mora“, „Mrak rođendan“, „Šašavi znanstvenici“, „Divlji Kvarner“ i „Misterium“ su stoga osmišljene za djecu u dobi od 4 do 11 te u dobi od 11 do 14 godina koja žele proslaviti rođendan na interaktivan, zabavan i edukativan način. Održano je 119 tematskih rođendanskih radionica.

Za studente, odrasle, stručnu i širu javnost održano je 85 STRUČNIH VODSTAVA kroz stalni postav, povremene izložbe i na terenu, prilagođena dobi, interesu i predznanju grupa. U muzeju i kroz digitalne platforme održano je 19 POPULARNO-ZNANSTVENA PREDAVANJA u i izvan Muzeju te online, koje su održali djelatnici Muzeja ili vanjski suradnici.

Program muzejske edukacije u Prirodoslovnom muzeju Rijeka – OTKRIJ! ISTRAŽI! odvijao se uživo u Muzeju, na terenu i kroz razne digitalne platforme. **Tijekom 2022. obuhvatio je: 180 radionica; 85 vodstava; 19 predavanja; 15 manifestacija; 9 izložbi; 6 projekcija; 1 predstavljanje slikovnice; 1 koncert i edukativne aktivnosti kroz digitalne platforme** (Newsletter, Facebook, YouTube, Microsoft Teams, Cisco Webex Meetings, Zoom).

8. Specijalna biblioteka muzeja

Nabavljena su nova izdanja knjiga prirodoslovnog sadržaja na domaćem tržištu i nastavljena je pretplata na domaću i inozemnu prirodoslovnu periodiku. U knjižnici se uredno provodi preventivna zaštita u smislu čišćenja i održavanja mikroklimatskih uvjeta. Zbog premalih prostornih kapaciteta Muzeja, u 2017. godini u najam je uzet te uređen dodatan prostor u sklopu izdvojenih čuvaonica zbirki na Pećinama, namijenjen čuvanju knjižnične građe te je gotovo cijeli fond knjižnice preseljen.

Fond biblioteke vodi se u programu FileMaker. Inventirano je 3.624 djela monografske građe.

Usluge za korisnike obavljaju se prema Poslovniku o korištenju specijalne knjižnice.

9. Izdavačka djelatnost

Digitalna produkcija

Muzej je izdavač svoje mobilne aplikacije „Prirodoslovni muzej Rijeka“, koja je dostupna na Google AppStore i koja omogućava potpunije posjetiteljsko iskustvo, ali i čitanje zanimljivih činjenica o muzejskim predmetima u drugim prilikama.

U 2018. godini izrađena je i aplikacija Plavo oko, koja omogućuje građanima dojavu zanimljivih vrsta, pojava ili slučajeva onečišćenja te dobivanje povratne informacije o zabilježenim vrstama i pojavama.

10. Promocija i odnosi s javnošću

Aktivnosti Muzeja i sve druge informacije vezane uz Prirodoslovni muzej Rijeka javnosti se plasiraju putem najava, promotivno-promidžbenih kampanja u digitalnim i tiskanim medijima, organizacijom tiskovnih konferencija i javnih događanja, izvještavanjem mišljenja stručnih djelatnika, gostovanjem u televizijskim i radijskim emisijama te izradom i distribucijom informativno-promotivnih materijala. Muzej se dodatno promovira putem suvenira, pozivnica, letaka i plakata te se osigurava primjeren prodajni i promidžbeni asortiman za suvenirnice u Rijeci i u Brodu na Kupi. Ostvaruju se novi i njeguju postojeći partnerski odnosi s medijskim kućama, turističkim sektorom i drugim dionicima u kulturi i turizmu s ciljem dodatne promocije sadržaja stalnih postava i interpretacijskih centara te aktivnosti kreiranih za širu publiku.

Muzej je prisutan u virtualnom svijetu gdje se publici predstavlja kroz društvene mreže. Facebook, Instagram i Twitter imaju po dva profila (zasebno Prirodoslovni muzej Rijeka, zasebno Kaštel Zrinskih), te jedan YouTube kanal. Na web portalu Muzeja (www.prirodoslovni.com) su dostupni svi podaci o djelovanju Muzeja. Najintenzivnija komunikacija putem digitalnih medija provodi se na Facebook i Instagram stranicama gdje se svakodnevno obraćamo publici svih dobnih skupina te nudimo sadržaje u kojima govorimo o svijetu prirodoslovlja i srodnim temama, predstavljamo stalne postave, povremene izložbe i druge muzejske aktivnosti, ali i muzealce iz drugačije perspektive.

U 2022. godini, mrežna stranica Muzeja ostvarila je 14.017 pregleda, a virtualne ture kroz muzej 35.053. Edukativna i informativna e-glasila su odaslana prema 29.830 čitatelja. Lista kontakata koja zaprima edukativna online glasila, pozivnice i druge muzejske obavijesti ima 2.159 elektronskih adresa.

Dvije redovno administrirane Facebook stranice Muzeja, @Prirodoslovni.muzej.Rijeka i @kastel.zrinskih imaju ukupno 6.084 pratitelja s ostvarenih 22.083 posjeta i brojem korisnika od 98.229. Stranica Prirodoslovni muzej Rijeka bilježi 97% više posjeta stranice u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, dok je stranica Kaštela Zrinskih ostvarila 146% povećanja posjeta stranici, 89% više korisnika i povećanje od 157% novih pratitelja. Instagram stranice Muzeja, @prirodoslovni i @kastel.zrinskih, imaju 1.148 pratitelja i 161 objavu, dok istoimene Twitter stranice bilježe ukupno 205 pratitelja uključujući 23 nova pratitelja u 2022., a ostvareno je 2.815 pregleda oba profila. YouTube kanal Muzeja ima 8.442 pregleda sa 88 pratitelja (34 nova pratitelja u 2022.) i 71 dijeljenje sadržaja s kanala Prirodoslovni muzej Rijeka. Ukupan broj pratitelja je porastao za 106%, a gledanost za 183%.

O muzejskim programima i aktivnostima, kao i o znanstvenim i drugim stručnim postignućima muzejskih djelatnika izjavljivali su elektronski i tiskovni mediji te web portali. Tijekom godine, u dnevnom tisku je objavljeno 65 članaka o aktivnostima Muzeja, te 1.532 vijesti na web portalima i društvenim stranicama Muzeja.

Aktivnosti i djelatnost Muzeja promovirani su u emisijama TV kuća i na radio postajama. Na radijskim postajama i u programima lokalne, regionalne i nacionalne televizije objavljeno je 310 vijesti.

Voditeljica marketinga je koordinirala produkciju novih, te pribavljanje i dotisak postojećih suvenira i publikacija; osiguravala opremanje suvenirnica prodajnim i promidžbenim asortimanom; brinula o administrativnim poslovima suvenirnica na dvije lokacije muzeja; kreirala sadržaje, vizualno oblikovala, administrirala i vodila sve društvene stranice muzeja; osmišljavala i provodila promotivne kampanje i digitalne aktivnosti muzeja; dizajnirala i grafički oblikovala suvenire, ulaznice, letke, informativne natpise i reklame; intenzivno surađivala s turističkim zajednicama, gospodarskim sektorom, institucijama, ustanovama i tvrtkama; uključivala muzej u nacionalne i regionalne promotivne kampanje Hrvatske turističke zajednice, Ministarstva turizma i sporta RH, Primorsko-goranske županije, Turističke zajednice grada Rijeke, Turističke zajednice Gorski kotar itd.; pripremala promotivne tekstove i medijska priopćenja; nastavila uspješnu dosadašnju suradnju s medijskim kućama; informirala je javnost putem digitalnih i klasičnih kanala komunikacije; sudjelovala u televizijskom i radijskom predstavljanju Muzeja, muzejskih sadržaja i aktivnosti za javnost; prikupljala, analizirala i evidentirala medijsko praćenje; napisala stručni rad na temu „Strateški marketinški plan Kaštela Zrinskih – Prirodoslovni muzej Rijeka“; pisala aplikacije za javne natječaje putem kojih su ostvarene donacije za muzejske manifestacije i kupnju opreme za posjetiteljski centar; sudjelovala u poslovima provođenja europskih projekata; sudjelovala u provođenju muzejskih manifestacija u Rijeci i u

Brodu na Kupi; samostalno i u suradnji pripremala edukativne igre i interpretacijske šetnje; provodila stručna vodstva „Interpretacijskim centrom Putovima Frankopana, Brod na Kupi“; u suradnji s autorima izložbi i stalnih postava provodila promidžbene aktivnosti; sudjelovala u otvorenju nove cjeline stalnog postava „Špilja“ u Kaštelu Zrinskih; obavljala poslove prijema posjetitelja; koordinirala rad studentske službe u Kaštelu Zrinskih; educirala se u području marketinga i odnosa s javnošću, digitalnih medija i kulturnog turizma; stekla uvjerenje u usavršavanju „Voditeljica odnosa s javnošću“ pri Visokoj poslovnoj školi PAR; učlanila se u Hrvatsku udrugu za odnose s javnošću; postala dio uredništva redakcije „Vijesti muzealaca i konzervatora“ pri Muzejskom dokumentacijskom centru, sudjelovala u radu Stručnog vijeća Muzeja. Voditeljica marketinga je članica Hrvatske udruge za interpretaciju baštine, European Assotiation for Heritage Interpretation – Interpret Europe, Hrvatskog muzejskog društva, International Council of Museums – ICOM.

11. Oprema i održavanje

Tijekom godine obavljani su sitni radovi na održavanju dijelova stalnih postava, računala i mrežnog sustava. Obavljen je redoviti servis klima uređaja. Uredno je obavljeno održavanje alarmnog sustava, video nadzora i panik rasvjete, kao i redoviti godišnji pregled istih.

POKAZATELJI USPJEŠNOSTI IZVOĐENJA PROGRAMA

Pokazatelj uspješnosti	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2022.	Ostvarena vrijednost 2022.
Broj događanja, izložbi, stručnih vodstava, radionica, manifestacija	Povećanjem broja muzejskih i kulturnih programa doprinijeti prezentaciji bogatstva, zaštite i očuvanja muzejskog fundusa i kulturne baštine u cjelini	Broj	280	285	435
Broj digitaliziranih predmeta u fundusu	Povećanjem broja digitaliziranih predmeta muzejskog fundusa doprinijeti digitalnoj transformaciji muzeja i zaštiti baštine	Broj	28.800	29.200	29.295
Broj posjetitelja muzejskih i kulturnih sadržaja	Atraktivnim muzejskim sadržajima i programima povećati broj posjetitelja	Broj	10.000	10.100	21.970

REALIZIRANI PROGRAM IZ OSTALIH IZVORA

Prirodoslovni muzej Rijeka ima 29 zbirki koje su svrstane u organizacijske cjeline prema sistematici, stratigrafiji i nalazištima. Sustavnim terenskim istraživanjima godišnje se obradi do 800 novih muzejskih predmeta. Kako je organski materijal osjetljiv, potrebna je adekvatna konzervacija i pohrana u preparatorskim posudama. U 2022. g. sredstvima MK sufinancirana je sustavna konzervacije i zaštita nabavom herbarijskog papira i potrošnog materijala te ormara za nove predmete u botaničkim zbirkama, s obzirom da je Muzej naslijedio cjelokupnu zbirku Herbarium Adriaticum. Za potrebe zaštite zbirki morskih beskralješnjakabilo je potrebno cjelovite uzorke konzervirati u 96% alkoholu i u posudama koje se lako otvaraju, a za potrebe izmneje dijela starih preparata i novih uzoraka planiraju se nabaviti preparatorske posude raličitih veličina.

Za potrebe JU Priroda u sklopu nacionalnog projekta zaštite periski, obavila se usluga terenskog prikupljanja i pregleda materijala te njegove stručne obrade. U sklopu projekta prikupljanja mlađi ugrožene vrste školjkaša plemenite periske prikupljan je i ostali biološki materijal s kolektora. Matareijal je pregledan na samom terenu gdje je planirano izdvajanje ličinki periske te njihov žurni prijenos u karantenu pulskog Akvarija. Ostali materijal je naknadno obrađena u laboratoriju PMR-a nakon čega je producirana Stručna

studija i predana Naručitelju. Materijal je se pohranjen u zbirka Muzeja. Suradnja će se nastaviti i sljedeće godine.

Prirodoslovni muzej Rijeka je tijekom 2022. godine sredstvima Ministarstva kulture i medija realizirao dio izložbenog programa. U Kaštelu Zrinskih u Brodu na Kupi postavljena je izložba Fragmenti II Egona Hreljanovića, koja je predstavila Entomološku zbirku Muzeja. Pripremljena je i postavljena izložba Djelatnost Prirodoslovnog muzeja Rijeka, kojom je djelatnost muzeja predstavljena u prostoru Muzeja, ali i na sajmenim prigodama. Prirodoslovni muzej Rijeka je postavio edukativnu izložbu inspiriranu muzejskim predmetima iz fundusa Muzeja te približio muzejsku djelatnost prvenstveno najmlađima. Izložba je bila popraćena bogatim edukativnim programom. U Kaštelu Zrinskih u Brodu na Kupi Muzej postavila se izložba fotografija, crteža i uzoraka prirodne baštine Gorskog kotara. Izložbu je pratio "Program muzejske edukacije – OTKRIJ! ISTRAŽI!" za različite ciljne skupine, koji se provodio unutar Muzeja, na terenu i putem digitalnih platformi. Program muzejske edukacije kao prateći dio izložbe imao je u cilju unaprijediti percepciju kulturne i prirodne baštine, prirode i prirodnih zakonitosti kod djece i odraslih, kao i razviti osjećaj povezanosti s baštinom kraja kojem pripadaju.

Izložba Novoopisane vrste riba u Prirodoslovnom muzeju Rijeka: otkrića biološke raznolikosti u prostorima Prirodoslovnog muzeja Rijeka otvorena je 18. svibnja 2022. godine povodom Međunarodnog dana muzeja, a na riječkoj ribarnici 1. lipnja 2022. godine u sklopu festivala Fiumare. Izložbe su 31. prosinca 2022. još uvijek bile postavljene, te je previđeno vrijeme trajanja izložbi godinu dana čime njihovo izlaganje značajno zalazi i u 2020. godinu. Izložba je predstavljena kroz backlight panoe u prostoru muzeja i 20 panoa na riječkoj ribarnici te kroz najavne plakate na ribarnici. U multimedijalnom centru Prirodoslovnog muzeja Rijeka sadržaji su popraćeni i multimedijalnim rješenjima. Tiskan je i katalog izložbe Novoopisane vrste riba u Prirodoslovnom muzeju Rijeka.

Izložba „Fragmenti II“ postavljena je u prostoru Kaštela Zrinskih u Brodu na Kupi. Radi se o autorskim umjetničkim fotografijama Egona Hreljanovića koje predstavljaju uvećane fragmente krila leptira iz Entomološke zbirke Muzeja, a predstavljene su geometrijskim isječcima razapetima inad glava posjetitelja. Postav izložbe potpisuju dr. sc. Željka Modrić Surina i Borut Kružić, ambijentalnu glazbu Lado Bartoniček, a tekstove Marin Kirinčić i Željka Modrić Surina. Deplijan je dizajnirao Branko Lenić, a prilagodila ga je izložbi u Brodu na Kupi Klara Bukovac.

Realizirana je i izložba studentskih umjetnički interpretacija muzejskih predmeta u suradnji s Akademijom primjenjenih umjetnosti Rijeka, pri čemu je prof. Darija Žmak Kunić mentorirala rad studenta. Izložba podržana od Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske i Primorsko-goranske županije.

"Program muzejske edukacije edukacije u Prirodoslovnom muzeju Rijeka – OTKRIJ! ISTRAŽI! provodio se za različite ciljne skupine unutar Muzeja, na terenu i putem digitalnih platformi. Situacija uzrokovana pandemijom koronavirusa COVID-19 i mjerama koje su bile na snazi početkom godine, onemogućavale se veliki dio praktičnog i interaktivnog rada kojeg je naš Muzej organizirao za posjetitelje. Stoga je Muzej kontinuirano prilagođavao edukativne aktivnosti novim okolnostima. Javnosti smo približili i upoznali s prirodoslovnim i kulturnim temama koji potiču istraživanje i proučavanje na zabavan način čime samo ostvarili suradnju s obiteljima, vrtićima i školama. Ostvarena je i Prva izložba dječjih radova inspirirana postavom u Kaštelu Zrinskih u Brodu na Kupi. Viša kustosica pedagoginja autorica je koncepta Prve izložbe dječjih radova otvorene u Kaštelu Zrinskih (Brod na Kupi) povodom Međunarodnog dana muzeja. Izložbu čine slikarska djela inspirirane stalnim postavom Divljina s pogledom na more koje potpisuju polaznici Dječjeg vrtića Rijeka – CPO Turnić – PPO Krnjevo, skupina Leptirići koju vode odgojiteljice Tatjana Jurković i Rebeka Rušin. U realizaciji izložbe su, uz Anitu Hodak, sudjelovali Lado Bartoniček i Klara Bukovac. Osim toga, provodile su radionice kroz sljedeće programe: Vrtići istražuju, Mala škola prirodoslovlja, Moj laboratorij, Kućni šašavi znanstvenici, Malac muzealac, Ljeto u mom muzeju, Muzejski obiteljski vikendi i slično.

Sredstva osigurana za javne potrebe u kulturi Grada Rijeke za Muzejske manifestacije utrošena su prema ugovoru s Gradom, na organizaciju popularno znanstvenih manifestacija u Muzeju.

Sredstva osigurana od Ministarstva kulture i medija za program muzejske djelatnosti za Muzejske manifestacije utrošena su prema ugovoru s Ministarstvom, na organizaciju popularno znanstvenih manifestacija u Muzeju.

Sredstva osigurana za opremanje Kaštela Zrinskih u Brodu na Kupi od Grada Delnice namjenski su utrošena.

Donacija TZ Gorskog kotara za organizaciju edukativnog programa Večeri u Kaštelu namjenski su utrošena.

Muzej je stručni suradnik na EU projektu ARGOS, pri čemu za naručitelja Primorsko-goransku županiju kao in-house izvršitelj pruža stručne usluge i savjetovanje. Voditelj aktivnosti u Muzeju je Marin Kirinčić. Izvršitelj je dužan voditi računa o dinamici i provedbi Projekta. Voditelj je aktivno sudjelovao u izvršenju stručnog dijelu aktivnosti u AAC-u, prosljeđivao potrebne informacije SC-u, komentirao i predlagao učinkovita rješenja kojima će se pridonijeti kvaliteti izlaznih rezultata i učinaka Projekta, a samim time i zaštititi i razvoju ribarstva i akvakulture u Jadranu. Voditelj je publicirao jedan stručni rad na temu problematike ribarstva i akvakulture te aktivno sudjelovao u snimanju projektnog tematskog video uradka. S obzirom da se rad djelatnika na projektu predfinancirao iz redovnih sredstava Muzeja u Administraciji i upravljanju, razmjern dio doznačen po izvještaju iskorišten je za pokrivanje troškova koji bi inače bili financirani iz Administracije i upravljanja (sustav ventilacije). Tijekom 2022. Voditelj je aktivno sudjelovao u izvršenju stručnog dijelu aktivnosti u AAC-u, prosljeđivao potrebne informacije SC-u, komentirao i predlagao učinkovita rješenja kojima će se pridonijeti kvaliteti izlaznih rezultata i učinaka Projekta, a samim time i zaštititi i razvoju ribarstva i akvakulture u Jadranu. Voditelj je publicirao jedan stručni rad na temu problematike ribarstva i akvakulture te aktivno sudjelovao u snimanju projektnog tematskog video uradka.

Prema ugovoru s GPZ Rijeka, obavljena je valorizacija stanja pridnenih zajednica - Porto Baroš - Rijekaprojekt te je izrađena istoimena studija.

U sklopu CEPF projekta za orjensku peruniku, sredstva osigurana kroz ugovor s NVO program za životnu sredinu (ENVPRO) za konzervacijske aktivnosti vezane za zaštitu biljnih vrsta utrošena su na terenski rad, a dijelom će se prenijeti u 2023. godinu.

Prirodoslovni muzej Rijeka za naručitelja Grad Rijeka obavio je uslugu kartiranja staništa i prirodoslovne valorizacije predjela Turanj. Sredstva će se utrošiti u 2023. godini.

Prilagodba izložbe "Mekušci - blago Kvarnera" koja je gostovala na 4 lokacije tijekom 2023. godine dijelom je obavljena iz sredstava dobivenih namjenskom donacijom.

Muzej je provodio projekt "Odrasti s muzejem" koji obuhvaća organizaciju edukativnih rođendanskih radionica za djecu od 4 do 11 godina. Edukativne rođendanske radionice provodile su se kroz osam tema: "Jurski park", "Tajni život kukaca", "Superheroji prirode", "Vladari mora", "Mrak rođendan", "Šašavi znanstvenici", "Divlji Kvarner" i "Misterium". Za te potrebe je organiziran tečaj muzejske pedagogije i metodologije rada sa djecom u Muzeju, kao i vodstva po muzejskom postavu za 4 animatorice koje su po završetku programa osposobljene za vođenje edukativnih rođendana. Ukupno je održano 119 rođendanskih radionica.

U sklopu projekta "Program muzejske edukacije - OTRKIJI! ISTRAŽI" provodili su se programi "Malac muzealac" i „Obiteljski malac muzealac“ kroz organizaciju prirodoslovnih i likovnih radionica u PMR-u pod vodstvom voditeljice muzejske edukacije i vanjskih suradnica. „Obiteljski malac muzealac“ namijenjen je djeci starosti od 3 do 5 godina uz pratnju jednog roditelja koji je prisutan uz dijete tijekom trajanja radionice „Malac muzealac“ za djecu od 6 do 10 godina koja su u opuštеноj i zabavnoj atmosferi otkrivali i istraživali stalni postav, razne muzejske predmete, prirodne pojave i zanimljivosti u svijetu koji ih okružuje. Koristeći različite likovne tehnike spoznali su kako promatrati, uočavati i razumijevati svijet prirodoslovlja u našem Muzeju. Održano je 13 radionica u Muzeju, tj. uživo. Radionice su se održavale subotom u muzeju ili u Primorskom botaničkom vrtu Muzeja, za dvije dobne skupine; predškolski i mlađi školski uzrast. Uz višu kustosicu pedagoginju, radionice su vodile i vanjske suradnice.

U sklopu projekta prikupljanja mlađi ugrožene vrste školjkaša plemenite periske, za potrebe naručitelja JU Priroda, prikupljan je i ostali biološki materijal s kolektora. Odrađena su 4 terenska izlaska. Jedan preliminarni i 3 radna. Matereijal je pregledan na samom terenu gdje je planirano izdvajanje ličinki periske te njihov žurni prijenos u karantenu pulskog Akvarija. Ostali materijal je naknadno obrađena u laboratoriju PMR-a nakon čega je producirana Stručna studija i predana Naručitelju.

Regulirane su ugovorne obveze za projekte iz 2021. godine.

FINANCIJSKO IZVJEŠĆE PRIRODOSLOVNOG MUZEJA RIJEKA ZA 2022. GODINU

	FINANCIJSKO IZVJEŠĆE PRIRODOSLOVNOG MUZEJA RIJEKA	2022.	%
	Prihodi iz proračuna PGŽ	4.147.513,05	89,23
1.	<ul style="list-style-type: none"> • Redovna djelatnost Muzeja • Programska aktivnost 	3.517.552,86	46,30
		629.960,19	5,05
	Vlastiti prihodi	301.585,94	6,49
	<ul style="list-style-type: none"> • Prihodi po posebnim propisima, (ulaznice, edukativne radionice, stručne usluge) 	283.864,85	2,28
2.	<ul style="list-style-type: none"> • Prihodi od pruženih usluga, imovine i ostali prihodi 	632,97	1,12
	<ul style="list-style-type: none"> • Prihodi od prodaje suvenira 	17.088,12	0,08
3.	Pomoći iz Državnog proračuna	114.500,00	2,46
4.	Grad Rijeka	35.000,00	0,75
5.	Grad Delnice	3.000,00	0,06
6.	Donacije	1.400,00	0,04
7.	Prijenosi između prorč.korisnika istog proračuna-PGŽ za EU projekte Argos	45.151,20	0,97
8.	UKUPNO OSTVARENI PRIHODI (1-8)	4.648.150,19	100,00
9.	Preneseni višak iz 2021. g	388.610,07	

PRIHODI I PRIMICI U 2022.

Programska djelatnost Prirodoslovnog muzeja Rijeka u 2022. g. bila je financirana s 55,72 % sredstava Osnivača, dok je čak preostalih 44,28 % programskih aktivnosti bilo pokriveno iz ostalih izvora.

	ODNOS RASHODA ZA PROGRAMSKA SREDSTVA	Iznos	%
1.	Primorsko-goranska županija	629.960,19	55,72
3.	Ostali izvori	500.637,14	44,28
	Ukupno	1.130.597,33	100,00

Ukoliko se ukupna osigurana sredstva za programske i investicijske aktivnosti PMR-a u 2022. godini usporede s onima iz 2021. godine, uočljivo je da je u 2022. godini osigurano ukupno 4.648.150,19kuna, što je 2.437.390,85 kuna manje nego prošle godine. Pri tome je iz proračuna Primorsko-goranske županije osigurano 509.210,06 kuna više nego lani, dok je iz ostalih izvora osigurano 2.946.600,91 kuna manje nego lani. Navedena razlika proizlazi iz EU refundacija po završenim EU projektima koje su se doznačile u 2021.godini.

	ostvareni prihodi	2021.		2022.	
		PGŽ	Drugi izvori	PGŽ	Drugi izvori
I.	REDOVNA DJELATNOST	3.280.847,72	-	3.517.552,86	-
1.	ADMINISTR. I UPRAVLJANJE	3.280.847,72	-	3.517.552,86	-
II.	PROGRAMSKA DJELATNOST	357.455,27	3.447.238,05	629.960,19	500.637,14
1.	PRIKUPLJANJE, ČUVANJE I PREZENTACIJA	204.860,76	731.416,59	356.716,70	318.884,52
2.	PRIPREMA I OPREMANJE STALNOG POSTAVA	152.594,51	62.361,27		
3.	OPREMANJE I IZGRADNJA POSJETITELJSKE INFRASTRUKTURE			273.243,49	181.752,62
4.	EU PROJEKT CLAUSTRA+	-	352.038,86		
5.	EU PROJEKT KRASn'KRŠ	-	1.280.788,65		

6.	EU PROJEKT LIKE	-	313.625,91		
7.	EU PROJEKT PUTOVIMA FRANKOPANA	-	707.006,77		
I-II	<i>Ukupno prihodi</i>	3.638.302,99	3.447.238,05	4.147.513,05	500.637,14
		7.085.541,04		4.648.150,19	

Programska i materijalna sredstva osigurana od osnivača i iz ostalih izvora za 2022. godinu potrošena su planski, u 99,93% planiranog iznosa za administraciju i upravljanje, 86,40% planiranog iznosa za prikupljanje, čuvanje i prezentaciju građe, te u 105,30% planiranog iznosa za opremanje i izgradnju posjetiteljske infrastrukture.

Prirodoslovni muzej Rijeka zaključio je 2022. godinu s viškom prihoda od 118.486,56 kuna.:

- 92211 Višak prihoda poslovanja 47.200,56 kn
- 92212 Višak prihoda od nefinancijske imovine 71.286,00 kn

Odlukom Upravnog vijeća o načinu korištenja neutrošenih sredstava iz 2022. godine utvrđeno je korištenje navedenog viška prihoda za programske aktivnosti, prema sljedećoj specifikaciji:

Opis	Iznos / kn
Nastavak istraživanja i suradnje - Geološke analize	5.000,00
Nastavak ugovornih obveza - CEPF projekt - NVO program za životnu sredinu (ENVPRO)	6.790,91
Nastavak istraživanja i suradnje - Nacionalni projekt zaštite periski (JU Priroda); sredstva doznačena krajem godine	11.000,00
Nastavak istraživanja i suradnje - PP Učka	11.304,54
Prihodi od prodaje ulaznica - dio sredstava uprihodovan krajem 2022. godine, utrošit će se na poboljšavanje posjetiteljskog iskustva u 2023. godini	5.417,92
Nagrada Grada Rijeka za najakciju za djecu u 2021.g. - sredstva doznačena na kraju 2022. godine, utrošit će se na edukativnu djelatnost u 2023. g.	5.000,00
Projekt "Interpretacijski centar prirodne baštine" - stručne usluge - za dovršetak ugovorene izrade aplikacije Rudnik	51.500,00
Projekt "Interpretacijski centar prirodne baštine" - edukativni programi - nabava opreme i usluga za posjetitelje u 2023.	22.473,19

FINANCIJSKO IZVJEŠĆE PRIRODOSLOVNOG MUZEJA RIJEKA		2022.	%
I.	RASHODI POSLOVANJA	4.397.244,78	89,41

1.	RASHODI ZA ZAPOSLENE	2.565.155,85	52,16
2.	MATERIJALNI RASHODI	1.820.729,07	37,02
3.	FINANCIJSKI RASHODI	11.359,86	0,23
II.	RASHODI ZA NABAVU NEFINANCIJSKE IMOVINE	521.028,92	10,59
1.	RASHODI ZA NABAVU DUGOTRAJNE IMOVINE	521.028,92	10,59
III.	IZDACI ZA FINANCIJSKU IMOVINU I OTPLATU ZAJMOVA	0,00	0,00
IV. (I.-III.)	UKUPNO RASHODI I IZDACI	4.918.273,70	100
V.	UKUPNO DOZNAČENA SREDSTVA	4.648.150,19	
VI.	NAMJENSKI PRIMICI	0,00	
VII.	PRENESENI VIŠAK IZ 2021 g.	388.610,07	
VIII (IV.-VII.)	SVEUKUPNO	5.036.760,26	
VIII-IV	REZULTAT POSLOVANJA	118.486,56	

Izvođenje programa i investicija realizirano je u cijelosti, te se može ocijeniti uspješnim. Uspješno izvođenje programa rezultira kvantitativnim i kvalitativnim porastom građe koja se čuva u zbirnama, ali i povećanjem javnog djelovanja ustanove u smislu proširenja ponude prema korisnicima, bolje prezentacije muzejske građe i intenzivnije medijske popraćenosti.

Prema Izvješću o izvršenju programa rada i razvitka Prirodoslovnog muzeja Rijeka usvojenom na 19. sjednici Upravnog vijeća, priredila

dr. sc. Željka Modrić Surina, ravnateljica